

Spis treści

Wprowadzenie	9

CZEŚĆ I

MATEMATYKA, EMOCJE I ODPORNOŚĆ PSYCHICZNA

Rozdział 1. Osiągnięcia matematyczne i emocje	15
1.1. Psychospołeczne korelaty osiągnięć w uczeniu się matematyki	15
1.2. Emocje w edukacji matematycznej	21
1.2.1. Teoria kontroli i wartości oraz emocje związane z osiągnięciami szkolnymi ...	22
1.2.2. Odporność psychiczna w edukacji matematycznej	25
1.2.3. Osiągnięcia matematyczne uczniów i ich lęk przed matematyką	27
1.2.4. Kategorie interpretacji emocji przez uczniów	28
1.3. Lęk, odporność i osiągnięcia szkolne – modele zależności	29
1.4. Podsumowanie i zagadnienia do refleksji	32
Rozdział 2. Rezyliencja psychiczna dzieci i młodzieży	35
2.1. Instrumentarium pojęciowe – rezyliencja i terminy pokrewne	35
2.2. Psychopedagogiczne modele rezyliencji	39
2.3. Mechanizm rezyliencji i strategie jej kształtowania	46
2.4. Rodzaje rezyliencji	52
2.5. Podsumowanie i zagadnienia do refleksji	55

CZEŚĆ II

REZYLIENCJA MATEMATYCZNA – MODELE I POMIAR

Rozdział 3. Konceptualizacja rezyliencji matematycznej w literaturze pedagogicznej	59
3.1. Rezyliencja szkolna w uczeniu się matematyki	59
3.2. Zaplecze rezyliencji matematycznej	61
3.3. Teorie psychopedagogiczne w rezyliencji matematycznej	66
3.3.1. Zaspokajanie uniwersalnych potrzeb ucznia w dążeniu do samodeterminacji	67
3.3.2. Nastawienie na rozwój uzdolnień i umiejętności matematycznych	68
3.3.3. Promowanie autoskuteczności w edukacji matematycznej	70
3.3.4. Optymizm edukacyjny nauczyciela i ucznia	71
3.4. Mechanizm rezyliencji matematycznej – strefa rozwoju	72
3.5. Wymiary rezyliencji matematycznej – wartość, trudność i wzrost	74
3.6. Rezyliencja matematyczna jako rezultat oddziaływań psychopedagogicznych	77
3.7. Podsumowanie i zagadnienia do refleksji	78

Rozdział 4. Fundament, inhibitory i stymulatory rezyliencji matematycznej – model autorski	81
4.1. Fundament rezyliencji matematycznej	81
4.1.1. Wzorzec przywiązania	82
4.1.2. Ogólna rezyliencja psychiczna i pozytywna adaptacja	85
4.1.3. Uzdolnienia matematyczne	88
4.2. Inhibitory rezyliencji matematycznej	92
4.2.1. Lęk przed matematyką	92
4.2.2. Niskie osiągnięcia matematyczne	95
4.3. Stymulatory rezyliencji matematycznej	97
4.3.1. Autonomiczna motywacja	98
4.3.2. Pozytywna samoocena	100
4.3.3. Autoskuteczność	102
4.4. Model FIS rezyliencji matematycznej – synteza	105
4.5. Podsumowanie i zagadnienia do refleksji	106
Rozdział 5. Pomiar rezyliencji ogólnej, szkolnej i matematycznej	109
5.1. Skale do badania rezyliencji dzieci i młodzieży	109
5.2. Inwentarze rezyliencji szkolnej	112
5.3. Narzędzia do pomiaru rezyliencji matematycznej	115
5.4. Alternatywne kierunki badań i analiz	123
5.5. Sylwetka ucznia rezyliентnego matematycznie	126
5.6. Rezyliencja a płęć	128
5.7. Podsumowanie i zagadnienia do refleksji	131

CZĘŚĆ III

REZYLIENCJA MATEMATYCZNA W BADANIACH WŁASNYCH

Rozdział 6. Rezyliencja matematyczna dzieci i młodzieży	135
6.1. Założenia i cele projektu	135
6.2. Metodologiczne podłoże badań	136
6.3. Poziom rezyliencji matematycznej i jej wymiarów u badanej młodzieży	137
6.4. Zróznicowanie rezyliencji matematycznej ze względu na poziom kształcenia badanych	141
6.5. Porównanie rezyliencji matematycznej badanych dziewcząt i chłopców	148
6.6. Podsumowanie i zagadnienia do refleksji	150
Rozdział 7. Psychopedagogiczne korelaty rezyliencji matematycznej	153
7.1. Model FIS w empirycznej eksploracji	153
7.1.1. Metodologiczne założenia projektowe	153
7.2. Fundament rezyliencji matematycznej (przywiązanie, prężność, uzdolnienia)	157
7.2.1. Styl pierwotnego przywiązania a rezyliencja matematyczna	157
7.2.2. Prężność psychiczna a rezyliencja matematyczna	161
7.2.3. Rezyliencja matematyczna a uzdolnienia matematyczne	165

7.3. Inhibitory rezyliencji matematycznej (niskie osiągnięcia, lęk przed matematyką)	168
7.3.1. Rezyliencja matematyczna i oceny z matematyki	168
7.3.2. Lęk przed matematyką a rezyliencja matematyczna	175
7.4. Stymulatory rezyliencji matematycznej (motywacja, samoocena, autoskuteczność)	179
7.4.1. Rezyliencja matematyczna i motywacja do uczenia się matematyki	180
7.4.2. Samoocena i rezyliencja matematyczna	183
7.4.3. Autoskuteczność i rezyliencja matematyczna	186
7.5. Podsumowanie i zagadnienia do refleksji	190

CZĘŚĆ IV

REZYLIENCJA MATEMATYCZNA W PRAKTYCE EDUKACYJNEJ

Rozdział 8. Kształtowanie rezyliencji matematycznej – obszary i kierunki aktywności	193
8.1. Promowanie rezyliencji w rozwoju dzieci i młodzieży	193
8.2. Obszary stymulowania rezyliencji matematycznej	194
8.3. Kierunki kształtowania rezyliencji matematycznej w świetle wyników badań własnych	198
8.3.1. Rozwijanie ogólnej prężności psychicznej	199
8.3.2. Stymulowanie autodeterminacji w uczeniu się matematyki	199
8.3.3. Pielęgnowanie samoświadomości emocjonalnej	200
8.3.4. Nauczanie z nastawieniem na rozwój w matematyce	201
8.4. Podsumowanie i zagadnienia do refleksji	204
Rozdział 9. Poznawczy i emocjonalny wymiar edukacji matematycznej	207
9.1. Implementacja modeli rezyliencji matematycznej do praktyki edukacyjnej	207
9.2. Nastawienie na rozwój jako siła napędowa edukacji matematycznej	209
9.2.1. Nauczyciele matematyki i ich nastawienie mentalne w pracy zawodowej	209
9.2.2. Uczniowie z nastawieniem na rozwój w matematyce	211
9.3. Podsumowanie i zagadnienia do refleksji	219
Zakończenie	
Matematyka dla wielu czy ekskluzywna dyscyplina dla wybitnych?	221
Summary	
Mathematical resilience: On the role of mental hardiness and flexibility in the effective math learning and teaching	223
Spis rysunków	225
Spis tabel	227
Bibliografia	233